

Sklepni predlogi generalne pravobranilke Sodišča

Laile Medina

v zadevi C-449/25 | Serviciul pentru Imigrări al judeţului Bihor (Partnerska zveza)

Sporočilo za medije št. 129/26

Luksemburg, 17. september 2026

Generalna pravobranilka L. Medina: samo izvrševanje pravice do prostega gibanja, brez vzpostavitve dejanskega prebivališča v drugi državi članici, ne zadostuje za nastanek izvedene pravice do prebivanja na podlagi prava Unije za partnerja državljana Unije, ki je državljan tretje države

Zavrnitev priznanja izvedene pravice do prebivanja s strani države članice ne spada na področje uporabe določb prava Unije o državljanstvu, če državljan Unije ni nikoli prebival v državi članici, v kateri je bila sklenjena partnerska zveza, in če s partnerjem iz tretje države ne obstaja nobeno razmerje odvisnosti

Leta 2024 je romunska državljanica odpotovala v Italijo izključno z namenom sklenitve partnerske zveze s svojo britansko partnerko. Romunska državljanica se je kmalu zatem vrnila v Romunijo. V tistem času sta zadevni osebi prebivali v Romuniji oziroma v Avstraliji, nobena od njiju pa ni prebivala v Italiji. Šest mesecev kasneje, leta 2025, je partnerka romunske državljanke, britanska državljanica, vstopila v Romunijo, da bi tam živela. Približno tri mesece po prihodu je vložila prošnjo za podaljšanje pravice do začasnega prebivanja v Romuniji zaradi združitve družine. Ta vloga je bila zavrnjena z utemeljitvijo, da romunska zakonodaja ne priznava partnerske zveze med osebama istega spola in da britanska državljanica ni izpolnjevala pogojev, določenih v romunski zakonodaji, ki ureja združitev družine¹. Odločbo o vrnitvi je izpodbijala pred višjim sodiščem v Oradei (Romunija), ki je predložitevno sodišče. To sodišče je Sodišče Evropske unije vprašalo, ali člen 21(1) PDEU preprečuje Romuniji, da zavrne priznanje pravice do prebivanja državljanu tretje države, s katerim je državljan Unije sklenil partnersko zvezo na podlagi zakonodaje druge države članice, v kateri nobeden od njiju ni prebival, z obrazložitvijo, da romunska zakonodaja ne priznava partnerske zveze med osebama istega spola.

Generalna pravobranilka L. Medina v sklepnih predlogih, predstavljenih danes, **Sodišču predlaga, naj ugotovi, da zadevni položaj ne spada na področje uporabe določb Pogodbe, ki se nanašajo na državljanstvo, in sicer členov 20 in 21(1) PDEU.**

Kar zadeva člen 21(1) PDEU, generalna pravobranilka opozarja, da **ta določba državljanom Unije podeljuje pravico do prostega gibanja** in da **vsaka pravica do prebivanja družinskega člana iz tretje države izhaja** iz te izvrševane svoboščine. Generalna pravobranilka poudarja tudi, da dejanski elementi zadeve pomenijo položaj, v katerem se državljan Unije po izvrševanju svoje pravice do prostega gibanja vrne v državo članico, katere državljan je, in želi to pravico uveljavljati, da bi pridobil pravico do prebivanja za partnerja, ki je državljan tretje države (**položaj „polkrožnega obrata“**). Čeprav **Direktiva 2004/38 ne zajema takih položajev „polkrožnega obrata“, bi se morali** pogoji za podelitev izvedene pravice do prebivanja v državi članici gostiteljici državljanu tretje države, ki je družinski član državljana Unije, **uporabljati po analogiji**, saj je v obeh primerih državljan Unije tisti, ki je uresničeval pravico do prostega gibanja in je referenčna oseba za tako izvedeno pravico.

Da bi v skladu s pravom Unije v položaju „polkrožnega obrata“ nastala izvedena pravica do prebivanja, morata biti izpolnjena dva kumulativna pogoja. Prvič, državljan Unije mora dejansko prebivati v drugi državi članici pod pogoji, določenimi v členu 7 ali členu 16 Direktive 2004/38. Drugič, med tem dejanskim prebivanjem mora biti vzpostavljeno ali okrepljeno družinsko življenje.

Ker v obravnavanem primeru romunska državljanka ni vzpostavila dejanskega prebivališča v Italiji – državi članici, v kateri je bila sklenjena partnerska zveza z britansko državljanko – in je v Italijo odpotovala izključno z namenom sklenitve partnerske zveze, nato pa se takoj vrnila v Romunijo, **pogoj „dejanskega prebivališča“ v skladu s členoma 7 in 16 Direktive 2004/38 ni izpolnjen.**

Poleg tega v Italiji ni bilo ustvarjeno ali okrepljeno družinsko življenje v smislu sodbe O. in B.². Ob sklenitvi partnerske zveze je imela romunska državljanka stalno prebivališče v Romuniji in njena partnerka v Avstraliji, zadnjenavedena pa je v Romunijo prišla šele približno šest mesecev kasneje. Tako v Italiji nikoli nista imeli skupnega družinskega življenja. Zato **tudi drugi kumulativni pogoj ni izpolnjen.** Čeprav je sklenitev partnerske zveze pravno pomemben akt, to ni enakovredno družinskemu življenju v državi članici gostiteljici.

Kar zadeva člen 20 PDEU, generalna pravobranilka poudarja, da **med romunsko državljanko in njeno partnerko ne obstaja razmerje odvisnosti, ki bi bilo priznано v sodni praksi Sodišča.** Prag, določen v tej sodni praksi,³ ki zahteva, da bi zavrnitev dovoljenja za prebivanje državljan Unije prisilila k zapustitvi ozemlja Unije kot celote, v obravnavani zadevi ni izpolnjen.

Generalna pravobranilka tako ugotavlja, da se **Listina o temeljnih pravicah v tem primeru ne uporablja**, ker položaj ne spada na področje uporabe prava Unije; posledično je treba varstvo pravice tožeče stranke do družinskega življenja uveljavljati na podlagi Evropske konvencije o človekovih pravicah.

Zato generalna pravobranilka Sodišču predlaga, naj odgovori, da je treba člen 20 in člen 21(1) PDEU v povezavi z Direktivo 2004/38, ki se uporablja po analogiji, razlagati tako, da ne nasprotujeta temu, da organi države članice, katere državljanstvo ima državljan Unije, zavrnejo priznanje pravice do prebivanja na ozemlju te države članice državljanu tretje države, s katerim je ta državljan Unije sklenil partnersko zvezo na podlagi prava druge države članice, z obrazložitvijo, da država članica, katere državljan je državljan Unije, ne priznava partnerske zveze med osebama istega spola.

Če bi Sodišče razsodilo, da se pravo Unije uporablja, je generalna pravobranilka zaradi celovitosti predstavila podredno analizo. Romunske določbe, s katerimi se zahteva dokaz o predhodnem prebivališču v drugi državi članici, postavlja pogoj, da morata zadevni osebi imeti skupnega otroka, in na splošno zavrača priznanje tujih istospolnih partnerskih zvez, v tem primeru ne bile nezdržljive s pravom Unije.

OBVESTILO: Sklepni predlogi generalnega pravobranilca za Sodišče niso zavezujoči. Naloga generalnih pravobranilcev je, da Sodišču popolnoma neodvisno predlagajo pravno rešitev zadeve, ki jo obravnavajo. Sodniki Sodišča zdaj začenejajo posvetovanje o zadevi. Sodba bo razglašena pozneje.

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču Evropske unije predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije.

Splošno sodišče je pristojno za obravnavanje predlogov za sprejetje predhodne odločbe, ki spadajo izključno na ta področja: (1) skupni sistem davka na dodano vrednost (DDV), (2) trošarine, (3) carinski zakonik, (4) tarifna uvrstitev blaga v kombinirano nomenklaturu, (5) odškodnina in pomoč potnikom v primeru zavrnitve vkrcanja, zamude ali odpovedi prevoznih storitev ali (6) sistem za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov. Sodišče je pristojno za obravnavanje vseh drugih predlogov za sprejetje predhodne odločbe.

Niti Sodišče niti Splošno sodišče ne odločita o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča ali Splošnega sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje. Predstavitev dejanskega stanja in pravnega okvira se nanaša na zadevno obdobje in temelji na spisu zadeve.

[Celotno besedilo](#) sklepnih predlogov je objavljeno na spletnem mestu CURIA na dan predstavitve.

Kontaktna oseba: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793.

Posnetki s predstavitve sklepnih predlogov so na voljo na „[Curia Web TV](#)“ in na „[European Broadcasting Service](#)“ ☎ (+32) 2 2964106.

Ostanite povezani!

¹ Člen 83(1) in člen 88(1) in (3)(b) izredne uredbe vlade št. 194/2002.

² Sodba z dne 12. marca 2014, O. in B., [C-456/12 in C-457/12](#) (glej tudi sporočilo za medije [št. 32/14](#)).

³ Glej na primer sodbo z dne 8. marca 2011, Ruiz Zambrano, [C-34/09](#) (glej tudi sporočilo za medije [št. 16/11](#)).